

náš pes

...ČASOPIS PRE ĽUDÍ, KTORÍ MAJÚ RADI PSOV 5 | 2011

Kólia dlhosrstá

Veľký profil plemena

Biorytmy psa

Ach tie blchy a kliešte!

Viete akú vodu
pije váš pes?

Umelý odchov šteniat

Homeopatia pre psa

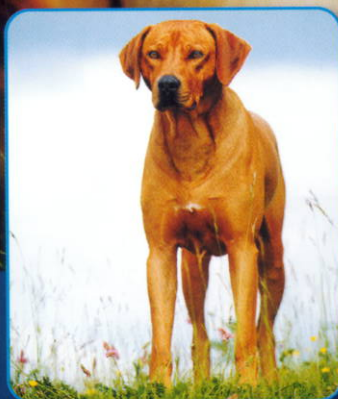
dostupná už aj u nás

Durič s výškou nad 50 cm?

Šampióni zo zahraničia

Kde a ako ich získate

Víkend belgických ovčiakov

TOP PES

Rhodézsky ridgeback
malý profil plemena

Organizujeme
poľovné skúšky

9 771338 299008

ISSN 1338-2993

0 5
2,45€

Samantha Sue Zelené tuje
Foto: K. Schmiesterová

Kólia dlhosrstá budí pozornosť svojim atraktívnym zjavom, avšak najväčšou prednosťou tohto psieho krásavca je bezpochyby jeho povaha. Hlavne vďaka nej bola kólia po stáročia vysoko cenená vo svojej domovine na Škótskej vysočine, kde si plnila úlohy ovčiarskeho psa. Práve obdiv k povahe a pracovným schopnostiam viedli kráľovnú Viktóriu k jej pozdvihnutiu od stád oviec na anglický kráľovský dvor. Aj legendárna Lassie okúzliла vtedajší svet svojimi schopnosťami – inteligenciou, vernosťou k rodine, vytrvalosťou a dobrou pamäťou. A to sú presne vlastnosti, ktoré z tohto plemena robia v dnešnej dobe ideálneho rodinného psa.

Ich Discovered Dream du Clos de Seawind

Kólia dlhosrstá

aristokrat telou i dušou

Autor: MVDr. Stanislava Zubrická

História

O pôvode ako i názve kólie existuje veľa teórií a jej vzdialenejšia história je podobne ako pri iných plemenách prekrytá rúskom tajomstvom. Aj keď historických záznamov faktografického charakteru nebývalo v dávnych rokoch až tak veľa, predsa len plemeno bolo vystopované až do 16. storočia. V krajine

svojho pôvodu je však kólia opradená mnohými legendami, stretávame sa s ňou v básňach, bájkach či povestiach. Ich spoločným menovateľom je veľká úcta voči tomuto zodpovednému a svedomitému psovi. Kólia bola psom chudobných pastierov využívaná na prácu s ovcami, pri ktorej bola v neustálom kontakte s človekom.

Práve pastierom vďačí kólia za svoj exteriér a povahu, hlavne oni mali rozhodujúci vplyv na vytváranie plemena. Vážili si jej tak, že dokonca v kostoloch mali pre ne vyhradené miesta.

Prvé kólie boli menšieho vzrastu, kratších nôh a pysku, mali výraznejší stop, nad chrbátom

14. Stretnutie kólií v Západných Tatrách, jeseň 2010 Zľava... Ch Rineweld Zaria The Princess, Rumba Regality Zelené tuje, JCh Enigma Empress du Clos de Seawind, Rebel Robespierre Zelené tuje, Sea Dreamer's La Mer at Amnis Rhei, Ich Discovered Dream du Clos de Seawind, Ich Csóványospatak Mária-Gold

vykrútený chvost a slabšie osrstenie. Pôvodnou farbou bola čierna. Prirodzene typovo to v týchto rokoch ešte nebolo ustálené plemeno. Neskôr boli v cieľnom chove kólií použité aj iné psie rasy, ktorých stopy vidno dodnes. Napr. za predĺžením a zúžením pysku môžeme údajne hľadať barzoja, za soboliou farbou, či dlhšími nohami írskoho setra. Prvý štandard plemena bol ustanovený v roku 1881.

Sfarbenie

Existujú 3 štandardom uznané farby:

- sobolia (zlatá)
- trikolórna
- blue-merle

Sobolia farba zahŕňa všetky odtiene zlatej od svetlej po sýto mahagónovú.

Pri **trikolórnej farbe** prevláda čierna farba, ktorá je sprevádzaná trieslovými znakmi na hlave a končatinách.

Blue-merle farba nazývaná tiež farba holičkej šedi je šedomodrá farba kombinovaná s čiernym merlingom a trieslovými znakmi. Pre všetky farby sú typické biele znaky na hrudi, koncoch nôh, špičke chvosta, golieri či na hlave.

Povaha

Kólia je veľmi citlivý, vnímavý a inteligentný pes s veľkou oddanosťou voči svojej rodine. Rozmýšľa priamo, bez postranných úmyslov.

Vo svojom vnútri je vznešená, oddaná a zodpovedná.

Napriek tomu, že miluje pohyb, jej využiteľnosť je závislá od vedenia.

Kólia je šťastná v blízkosti svojho pána bez ohľadu na to, či tento vedie aktívny alebo monotónnejší život. Rada a bez problémov sa mu prispôsobí, len aby bola s ním. Celkovo je to správaním kludnejší dôstojný a veľmi hrdý pes s veľkou výdržou. Je priateľskej povahy k ľuďom i zvieratám a to očakáva aj od nich. Miluje deti.

Pre svoj život potrebuje nevyhnutie kontakt s človekom a pocit istoty a zázemia.

Lásku si nevynucuje, stačí ak ju cíti z konania, či gest majiteľa. Je to plemeno jemného citu s veľkou dávkou empatie. Pes, ktorý vie vždy vycítiť situáciu a podľa toho sa správať, prosto pravý aristokrat medzi psami.

Využiteľnosť

Kólia dlhosrstá je všestranne využiteľná, ľahko cvičiteľný pes, ktorého výchovu zvládne aj začiatočník. Učí sa rýchlo, s radosťou a naučené povely si pamätá už navždy. Starsšie jedince vedia vycítiť požiadavky majiteľa aj bez povelov, len na základe „reči tela“ svojho majiteľa. K výchove kólie je potrebné

Trío kólií pri západe slnka /zľava Ch Rineweld Zaria The Princess (4 roky), Rebel Robespierre Zelené tuje (9 mesiacov), a Kókači Black Betty (5 mesiacov)

prístupovať metódou chválenia, odmeňovania a s dávkou prirodzeného citu, nikdy nie použitím tvrdej sily. V mladom veku je veľmi dôležitá socializácia. Rozvoj inteligencie kólie je závislá na prostredí a hlavne na majiteľovi. Na jej rast netreba žiadne špeciálne prístupy, stačí úplne bežná komunikácia verbálneho i neverbálneho charakteru s vnímavým majiteľom.

Na svoje pôvodné poslanie – prácu na pastvinách je v súčasnosti využívaná len výnimočne, a tak uplatnenie nachádza skôr ako rodinný pes, pri skúsenejšom vedení sú z nich vynikajúci canisterapeutickí, vodiaci, či záchranárski psy. Keďže pod jej zovňajškom sa stále skrýva pracovný duch, často býva vedená k rôznym športom, ako sú napr. agility, dogdancing, flyball, dogtreking, či turistika.

Nároky plemena

Často sa mnohé encyklopédie obmedzujú pri kóliách len na popis náročnosti v starostlivosti o srst. Paradoxne, nároky plemena sú v úplne inej oblasti. Celkovo je kólia nenáročný pes až na 2 skutočnosti, ktoré však so srstou nemajú nič spoločné.

Jednou je, že nedokáže žiť bez kontaktu s človekom a druhou je nutnosť citlivého zaobchádzania. Kólia nikdy neocení hrubé zaobchádzanie, zbytočný krik, bitku. Na to je príliš inteligentná, poslušná a zároveň hrdá. Veď aj v jej prípade sú tieto výchovné metódy naozaj zbytočné.

Starostlivosť o srst

Zrejme by schopnosť, výdrž a inteligencia holywoodskej Lassie nezapôsobila v takej miere na širokú verejnosť, ak by zároveň neupútala aj oko diváka svojou krásou. Vďaka elegantnosti, ktorú jej dodáva srst bola kólia niekoľkokrát vynesena do výšin celosvetovej popularity. No toľko obdivovaná srst zároveň budí strach u niektorých potencionálnych záujemcov o plemeno. Avšak rozhodovať sa pre alebo proti plemenu len kvôli dlhej srsti nie je tou správnou cestou.

Rumba Regality Zelené tuje

Sea Dreamer's La Mer at Amnis Rheii

Sun Shangrila Zelené tuje – 2 mesiace

„Je veľkým omylom si myslieť, že údržba kólie je náročná.“

Srsť kólie dlhosrstej je totiž síce dlhá, ale v krajine pôvodu je označovaná slovíčkom rough, čiže hrubá. V praxi to znamená, že vďaka svojej hrubosrstej štruktúre nemá (okrem miesta za ušami) tendenciu sa zauzlovať a má výraznú samočistiacu schopnosť. **Okrem toho sršť kólie sa nestrihá, netrimuje, nenatáča a kúpe sa minimálne. Kólia nepľzne celoročne, ani v prípade, ak žije v byte.** Približne jedenkrát do roka sa uvoľní stará sršť, ktorú treba vtedy dobre vyčesať. Býva to obvykle na jar, u sučiek majú na plžnutie vplyv aj hormonálne zmeny. Inak v priebehu zvyšku roka je údržba srsti nenáročná.

Zdravie

Kólia patrí vo všeobecnosti ku zdravším plemenám. Aby to tak aj zostalo je na zodpovednosti chovateľov, aby mali preventívne pod kontrolou ochorenia s možnou predispozíciou voči tomuto plemenu -napr. ochorenia očného pozadia (CEA a PRA crd2), či DBK. **Za to, že tieto ochorenia nie sú nočnou morou plemena môžeme vďačiť serióznosti chovateľov rokov minulých.** Teraz je zodpovednosť na súčasných chovateľoch, aby vyšetrovaním a neprivieraním očí pred prípadnými problémami túto dobrú bilanciu plemena nezhoršili.

V súvislosti s kóliami (ale nielen s nimi) je v poslednej dobe skloňovaný pojem MDR1 defekt. Chovatelia kólií však už niekoľko desaťročí vedia, že toto plemeno je citlivé voči podaniu účinnej látky ivermectinum a jej derivátom. Pri dnešnej úrovni diagnostiky je možné zistiť, či je pes vo vzťahu ku MDR1 defektu -/- (teda postihnutý), +/- (prenášač) alebo +/- (zdravý). Nie je zlé, ak majiteľ si dá majiteľa svojho psika otestovať, avšak reálne sa aj k odčerveniu či liečbe kólie +/- prístupuje vždy rovnako ako ku liečbe kólie -/-.

Exteriér
Chovatelia zvyknú často hovoriť, že pre nich je na kólií najdôležitejšia hlava. Je to veľká pravda, ale nie úplná. Pri tomto plemene je naozaj nesmierne dôležitý výraz, v krajine pôvodu označovaný pojmom sladký. Kvalita jedincov sa do veľkej miery skutočne odvíja od kvality hlavy, ale vždy len u dobre anatomicky stavaného psa s nádherným pre plemeno typickým pohybom. Ten má mať veľkú dávku ľahkosti a vzdušnosti.

Pre koho je kólia vhodná?

Kólia je vhodná pre každého, kto uprednostňuje inteligenciu a nadhľad pred hrubou silou, vytrvalosť pred rýchlosťou, úprimnosť pred prefikanosťou, priateľkosť pred agresivitou.

Pre toho, kto vie oceniť črty typu zodpovednosť, vernosť, empatia. Každý vnímavý človek, ktorému vyhovujú takéto vlastnosti pochopí vo svojom vnútri v celej miere veľkosť tohto plemena.

„Kólia túži len po jednom a to po láske svojho pána, okolo ktorého sa točí celý jej vesmír.“

Miluje svoju rodinu doslova celým svojím srdcom. Kvôli svojej svedomitosti, lojálnosti a citlivosti je ideálnym rodinným psom. Je však vhodná pre každého, kto ju zodpovedne vie a chce prijať.

JCh Enigma Empress du Clos de Seawin

Autori fotografií: Ing. Juraj Pivka, Ing. Peter Suvák, Mgr. Jana Brossmannová, MVDr. Stanislava Zubrická, MUDr. Michaela Petriková, Silvia Ryšavá

Kólia sa prispôsobí životnému štýlu, ale miluje pohyb a aktívny život.

KLUB CHOVATEĽOV KÓLIÍ A ŠELTIÍ

www.koliaklub.sk

Predseda:

Jaroslav Indrichovič
Trstín č. 445, 919 05
Kontakt: 0902 516 664
jaro.indrichovic@zoznam.sk

Pokladník:

Andrea Gatialová
Chvojnica 1, 97213
Nitrianske Pravno
Kontakt: 0904 290771,
046 5447160
malamagura@centrum.sk

Tajomník a webmaster:

Mgr. Jana Brossmannová
Krosnianska 55, 040 22 Košice
Kontakt: 0907 933 204
webmaster@koliaklub.sk

Poradca chovu pre dlhosrsté kólie:

MVDr. Stanislava Zubrická
Trnavského 5, 949 01 Nitra
Kontakt: 0915 342 935
collie@veterinanitra.sk

Poradca chovu pre krátkosrsté kólie

Jana Semianová
Obrancov mieru 2, 909 01
Smolenice
Kontakt: 033/ 5586 697,
0903 569 329
janasemi@stonline.sk

Kontrolná a revízná komisia:

Júlia Suváková
Slobody 13, 040 11 Košice
Kontakt: 0905 213 669
collie@collies.sk

MVDr. Petrík Miroslav
K amfiteátru 8
080 01 Prešov
Kontakt: infovet@infovet.sk

Veronika Puskajlerová
Súdna 312/12, 911 01 Trenčín
Kontakt: 0904 518 395
puskajlerova@centrum.sk
puskajlerova@zoznam.sk

Dôležité kontakty

Kólia – pes, ktorý obohacuje môj život

Rumba Regality Zelené tuje – 9 mesiacov

Keď mi otec v roku 1986 po mnohoročných prosbách kúpil môjho prvého psa – dlhosrstú kóliu, určite netušil, aké bude mať toto jeho rozhodnutie ďalekosiahle následky. Nielenže sú kólie dodnes členmi našej užšej i širšej rodiny, ale nepriamo ovplyvnili aj mnohé skutočnosti z môjho života. Teda aj to, že som sa stala veterinárnou lekárkou. Pritom, ak by sa ma niekto v období ešte pred kúpou psa spýtal na môj ideál psieho plemena, viem isto, že kóliu by som určite nespomenula. Vo svojej mysli, vtedy dvanásťročného dieťaťa roky snívajúceho o psovi, som jej totiž neverovala žiadnu pozornosť.

Voľba môjho otca padla na dlhosrstú kóliu kvôli jej povahovým vlastnostiam. Nevedela som o tomto plemene veľa, no prijala som správu o jej kúpe s radosťou. Bola som šťastná, že konečne, po mnohých rokoch túžob sa naplní môj sen mať vlastného psa. Na moment, keď som uvidela našu prvú kóliu **Borgiu Tamburina** a jej chovateľku, nikdy nezabudnem. Detaily toho dňa vo mne budú rezonovať asi celý život. Okrem toho, že **Borgia** si získala okamžite srdcia celej rodiny, v chovateľke **Ivete Tančovej** som našla doslova spriaznenú dušu. O plemene môjho života bolo rozhodnuté.

Šteniatka z vrhu „R“ Zelené tuje

Šteniatka z vrhu „R“ Zelené tuje na lúkach v Západných Tatrách

Prešlo ešte zopár mesiacov a po jednej výstave v Brne, kde sme v silnej konkurencii zaznamenali náš prvý úspech, bolo jasné už aj to, že nebudeme len majiteľmi, ale aj chovateľmi. Prvý vrh sme v našej chovateľskej stanici Zelené tuje zaznamenali 20.10.1987.

Keď sa obzriem dozadu, musím určite priznať, že som mala v chovateľskom živote na mnohé veci šťastie.

Hlavne na ľudí okolo seba. Nielen na rodinu, ktorá podporovala svoje vtedy ešte dieťa v kynologických aktivitách, ale aj na chovateľov, ako boli pani **Božena Hábová**, **Jarmila Křečková**, či už spomínaná **Iveta Tančevová**. Tieto veľikánky nášho vtedajšieho chovu kólií mali na môj vývoj, formovanie a názory nesmierny vplyv. Aj keď ani jedna z týchto chovateľiek už nežije, za ich rady, skúsenosti, rozhovory či obyčajnú pozornosť im budem vždy vďačná. Dnes, keď už sama mám dosť vlastných skúseností, sa často pri rôznych oblastiach chovu myslou obraciam práve k týmto, pre mňa prvým dámam vtedajšieho česko-slovenského chovu kólií a ešte viac viem oceniť ich rady. Ich detailné znalosti o rôznych európskych líniiach (ich prednosťach i úskaliach) mi poskytli vynikajúcu štartovaciu pozíciu, ktorú sa už aj pohľadom nielen chovateľa, ale i veterinárneho lekára snažím čo najviac zúročiť.

Spočiatku začal náš chov odchovom zlatých šteniatok od zlatej sučky, neskôr, po rozšírení chovateľskej základne, pokračoval aj odcho-

vom trojfarebných a tiež, v tej dobe na Slovensku pomerne raritných, modrých kólií. V súčasnosti svoju pozornosť opäť sústreďujeme hlavne na zlaté a okrajovo aj trojfarebné kólie. Práve v týchto farbách sú aj naše posledné importy z najvýznamnejších chovateľských staníc Európy. Víťazstvá na výstavách, v súťaži TOP jedincov klubu, či naše i zahraničné šampionáty sú momenty, ktoré ma síce v súvislosti s mojimi kóliami samozrejme tešia, ale v mojom ponímaní nie sú hlavným cieľom.

Tým je hlavne odchov pre plemeno typických, no najmä zdravých jedincov s dobre využiteľnou povahou, s kvalitným genetickým a silným prirodzeným reprodukčným potenciálom.

Je to len malá vďaka plemenu, ktoré mňa i moju rodinu toľké roky obohacuje svojou pozornosťou a nezištnou láskou.

MVDr. Stanislava Zubrická, ch.s. Zelené Tuje, www.veterinanita.sk/zelenetuje

MVDr. Stanislava Zubrická

Chovateľská stanica Zelené tuje
Chovateľka, poradkyňa chovu, zakladajúci člen KCHKŠ, veterinárna lekárka, členka redakčnej rady veterinárneho časopisu *Infovet*, vedúca národného referenčného laboratória pre mlieko a mliečne výrobky v SR, vedúca DSL Nitra pri ŠVPÚ Bratislava

Rebel Robespierre Zelené tuje

...
hovoria chovatelia

Kólia – priateľ človeka na celý život

CLUBSTAR 2010 (HU) + TOP KÓLIA 2008 (SR) + Top jedinec klubu 2008 (SR)
 INTERŠAMPIÓN, GRAND ŠAMPIÓN SK,
 Srbský, slovenský, poľský a ukrajinský šampión,
 Junioršampión Poľska + Grand Prix Slovakia Winner,
 Víťaz Slovenska
 Najlepší junior plemena, 2x Najlepšia sučka plemena
 Víťaz špeciálnej výstavy
 3 x CAJC (PL), 16x CAC, 9x res.CAC,
 6x CACIB, res.CACIB, 4x BOB

foto: P.Suvák, www.collies.sk

” Kólia je milá a verná, rozumie vášmu slovu i myšlienkam. “

Je najšťastnejšia v kruhu svojej rodiny. Má prirodzenú náklonnosť k človeku a túžbu naplniť jeho vôľu. Čo človek potrebuje, to ju naplňuje. Kólia prirodzene reaguje na pohľad, intonáciu či tón hlasu majiteľa. Zvlášť zbožňuje deti a prirodzene ich chráni.

” Kólia je priam stvorená pre deti. “

Je vedecky potvrdené, že prítomnosť vhodného zvierata v rodine má veľký význam pre psychický, fyzický aj sociálny vývoj dieťaťa. Najmenším deťom zvieratá môže stimulovať rozvoj motoriky. Kólia toleruje malé deti, neublíži im ani nechtiac, v prípade že presiahnu svojím správaním únosnú hranicu jej tolerance, radšej odíde bokom. Deti sa tak učia asertívnou formou, že pes nie je hračka.

Cvičenia povelov sú v skutočnosti lekciami nielen pre rýchlo sa učiacu kóliu, ale aj pre cvičiteľa, zvlášť pomáha mladému rozvíjajúcemu sa človeku, zvyšujú sebadomie v tínedžerskom období. Dodávaním dôvery im pomáhajú budovať si sebaúctu. Starostlivosťou o kóliu sa staršie deti učia väčšej zodpovednosti. U starších detí a u tínedžerov prebúdzajú záujem o prírodu, rozširujú sa ich vedomosti o živote zvierat.

Kólia je dobrý priateľ na túry, prechádzky, neopustí vás, sleduje vás, ak idete v roztrúsennej skupinke, rada vidí všetkých jej členov. Ak nedovídi cez stromy a iné prekážky, kontrolne prebehne od začiatku do konca skupinky.

” Kólia je vhodná aj pre starších, zreých ľudí vyžadujúcich pokoj. “

Nemusia sa obávať úmyselných nepredvídateľných atakov. Kólia nie je pojašená, ale naopak je pokojnej povahy. Kólia staršiemu človeku môže nesmierne pospieť. Jednak je

Sea Dreamer's La Mer at Amnis Rheis dcérou na výlete.

dobrým spoločníkom, ktorý lieči pocit osamelosti, jednak núti staršieho človeka k aktívite zodpovednou starostlivosťou o na nich závislého psa. Navyše ich motivujú k prechádzkam a k zdravému pohybu. Prospievajú k dobrej fyzickej, ale i psychickej kondícii. Samozrejme je vhodné, ak starší človek žije v rodine, ktorá v prípade zhoršenia jeho zdravotného stavu, eventuálne hospitalizácie, pomôže so starostlivosťou o psa. Musím však podotknúť, že je vhodná pre starších ľudí, ktorí majú radi zvieratá a starali sa o psy či iné zvieratá už v minulosti.

Aj pre nás, v produktívnom veku, má život s kóliou veľký význam. Je relaxom po práci, psychickým aj fyzickým. Keď som kupovala prvú kóliu, neplánovala som veľa výstav, avšak aj táto stránka chovu kólií má svoje čaro. Pre mňa je vábivé cestovanie a spoznávanie sa s ľuďmi – milovníkmi psov. Ocenenie krásy našich kólií je milou odmenou, nie avšak nevyhnutnou ambíciou. Ďakujem všetkým, ktorí sa podieľali na šľachtení tohto krásneho plemena, aj vďaka nim sa môžeme z neho tešiť.

Kólia v sebe skrýva obdivuhodnú kombináciu inteligencie a empatie. Obohatí život človeka v každom veku. Sú našim veľmi príjemným spoločníkom, ktorý nám sprostredkováva veľa príjemných chvíľ v kruhu rodiny i priateľov.

MUDr. Michaela Petriková, ch.s. AMNIS RHEI, <http://amnistrhei.com/uvod.htm>

... hovoria chovatelia

V mladosti som mala to šťastie, že sestra dostala svojho prvého vytúženého psa – dlhosrstú kóliu. Preto, keď prišiel čas na psa pre moje deti, nemala som pochyby o svojom rozhodnutí pre kóliu. Tieto pochybnosti mal manžel, ktorý dovtedy choval poľovne upotrebitelných psov, avšak po prvých týždňoch sa mu rozplynuli a dnes je šťastný, že máme doma svorku samostatne mysliacich a chytrých psov, ktoré sa vedia vcítiť do našich pocitov.

ICH. Discovered Dream du clos de Seawind a Rumba Regality Zelené Tuje na vrchole vrchu Babky 1566 m n.m. v Západných Tatrách.

ICH.Csoványospataki Mariya-Gold so synom na turistike

Môj sen má modrú farbu...

Výhľad na Tatry z Kráľovej hole

Jaška na tréningu pasenia v Udiči

Club Ch, Ch Rineweld Zaria The Princess „Jaška“

Club Ch, Ch Rineweld Zaria The Princess „Jaška“

Moja vášeň ku kóliám siaha už do detských čias základnej školy. Serióznejšie som sa o kólie začala zaujímať na prelome 90-tych rokov – štúdiom dostupnej literatúry, návštevou výstav a zbieraním informácií vo vtedy sa ešte len rozbiehajúcim svete internetu.

V roku 2001 som vytvorila prvý slovenský informačný portál o kóliách. Netrvalo dlho a moja pozornosť sa presmerovala na blue-merle kólie, ktoré mi neskutočne učarovali. Už vtedy som vedela, že to je presne to, čo chcem mať doma. Sen sa stal realitou takmer až o desať rokov neskôr - počas vysokoškolského štúdia. Ten čas však neľutujem - veľa som sa zatiaľ o kóliách (najmä blue-merle) naučila. Nie nadarmo sa hovorí „nie je modrá, ako modrá“ – v tom tkvie krása tejto farby. Tá pravá „blue-merle“ - jasná striebro-modrá, s malými, pravidelne rozloženými čiernymi flakmi, nie je taká samozrejmá, ako by sa na prvý pohľad mohlo zdať.

Preto je pri výbere modrého šteniatka dobré obracať sa na chovateľské stanice, ktoré sa špecializujú práve na túto farbu.

Skúsení chovatelia už poznajú tie správne línie, ktoré okrem lúbezného exteriéru, nesú aj vlohy pre kvalitný trikolórny a merle gén. Z dlhoročného pozorovania viem, že práve tieto chovateľské stanice produkujú najkvalitnejších predstaviteľov tejto nádhernej

farby. Možno aj vďaka tomu som mala pri výbere šťastie a siahla som presne po takejto chovateľskej stanici.

V roku 2007 som sa stala majiteľkou krásnej modrej sučky z Maďarska – Rineweld Zaria The Princess – po domácky nazývanej „Jaška“. Jej krv je kombináciou najúspešnejších anglických a francúzskych línií. Práve tá francúzska stopa v jej rodokmeni najviac ovplyvnila jej exteriér, čomu som nesmierne rada, keďže Francúzsko je momentálne krajina udávajúca trend v chove kólií.

Jaška pre mňa predstavuje zosobnenie všetkého, po čom som u kólie túžila. Ako majiteľka psíka s rodokmeňom som sa sprvoti najviac tešila na výstavy, no i keď sa nám podarilo dosiahnuť mnohé cenné úspechy (napr. titul z Európskej výstavy psov), obe sme cítili, že to nie je doména, v ktorej sa chceme realizovať. Preto sme sa viac sústredili na to, čo nás baví viac - športové aktivity.

“Kólie, ako pôvodné pracovno-ovčiarske plemeno sa vyznačujú fantastickou inteligenciou, spoluprácou so psovodom, výdržou a húževnatosťou.”

Táto vlastnosť je neoceniteľná najmä pri turistike a dogtrekkingu, ktorým sa spoločne s Jaškou venujeme. Ten radostný úsmev kólie počas výletov v prírode je pre mňa na nezaplatenie.

A aj vďaka tejto našej spoločnej vášni sa Jaška stala „Top pracovnou kóliou 2010“. Takisto chcem vyzdvihnúť šikovnosť kólií pri výcviku, kde ako hlavná motivácia nefungujú len „maškrtky“ ale najmä pre kólie tak typická vlastnosť „splniť pánovi to, čo mu vidia na očiach“.

Kólie si zakladajú na pochvale – je pre nich dôležité uistiť sa, že konajú správne a podľa želaní pána.

U kólií sa ešte stále prejavujú aj ovčiarske pudy a preto sa s Jaškou tieto vlohy snažíme využiť návštevou ovečiek a následným tréningom pasenia. Je fantastické pozorovať, ako sa kólie v priebehu chvíľky vedú inštinktívne chytiť.

Ako protipól ich aktívnosti veľmi oceňujem ich pokojnosť, kedy môžem bez obáv o neslušné správanie so sebou zobrať psíka na celý deň do práce, na obed do reštaurácie, do MHD, do úradu či do mesta. Ľudia sa často otáčajú, či pristavujú a obdivujú ich pokojné a aristokratické správanie.

Jednoducho - kólie ma chytili za srdce nielen pre ich krásu, ale najmä pre ich spoľahlivosť v každej situácii. Pre mňa je to láska na celý život!

Mgr. Jana Brossmannová
chovateľská stanica „Yaless Blue“
tajomník a webmaster KCHKŠ

... hovoria chovatelia

Čriepky z histórie...

Rescued By Rover - krátky nemý film z roku 1905 pod réžiou Cecila Hepwortha o dieťatku ukradnutom žobráčkom, ktorú zachráni rodinný pes, patrí medzi klenoty britskej kinematografie. Okrem na tú dobu prevratnej zápletky, strihu a produkcie oslovil ľudí najmä hlavný hrdina - kólia Rover (hral ho rodinný miláčik režiséra - pes Blair), ktorý sa stal prvým zvieraťom vo filme vôbec! Odvtedy hral ešte v mnohých snímkach a boli mu udelené aj prestížne ocenenia.

Pre svoju vytrvalosť boli kólie viackrát s úspechom zaradené do služby počas vojnových konfliktov. Prvýkrát ju vo vojne v r.1888 s úspechom používali Nemci na rýchly prenos písomností a vyhľadávanie ranených. Veľký počet kólií zaradili k vojenskej zdravotníckej službe aj Rusi počas Rusko-japonskej vojny. Podobnú úlohu plnila kólia už aj predtým v Britsko-Búrskom konflikte (r. 1899) na africkom kontinente.

Kólie vlastnilo veľa významných ľudí, panovníkov, či viacerí americkí prezidenti. Avšak známy americký spisovateľ a novinár Albert Payson Terhune (1872 -1942) mal dokonca veľmi aktívnu chovateľskú stanicu kólií Sunnybank, ktorá existuje do dnešných dní. Známy sa stal práve vďaka svojim poviedkam o kólii „Lad“. Jeho nádherný rozľahlý majetok je dnes udržiavaný ako pamätník a je sprístupnený verejnosti. Tak návštevníci majú možnosť navštíviť aj známy kólií cintorín, kde Terhune s veľkou pietou preukazoval aj po smrti svoju lásku ku svojim štvornohým miláčikom.

Kto by už dnes nepoznal slávny film z roku 1943 „Lassie come home“ v hlavnej úlohe s Elizabeth Taylor, ktorý odštartoval raketovú slávu plemena? Možno však neviete, že jeho hlavný predstaviteľ, psík kólie menom „Pal“, ktorý sa stal zo dňa na deň hviezdou, túto rolu na konkurze vlastne nedostal pre svoje „exteriérové nedostatky“. Keď však sučka kólie, ktorá pôvodne vo filme hrala, odmietla vstúpiť pri filmovaní slávnej scény s jazerom do vody, navrhol Rudd Weatherwax – tréner zvierat, aby to skúsil jeho vlastný pes – Pal. Po dotočení scény ostali všetci nad jeho hereckým výkonom v nemom úžase. A tak režisér bez váhania pretočil celý úvod filmu nanovo. Pal hral ešte v mnohých ďalších filmoch, užíval si života ako v bavlnke a dožil sa neuveriteľných 18 rokov!

Zdroj: Internet

KÓLIA DLHOSRSTÁ

štandard plemena

Osrstienie: Prispôbuje sa obrysovej linii tela, je veľmi husté. Krycia srst' je hladká, na dotyk tvrdá, podsada je mäkká, huňatá a veľmi hustá, takmer cez ňu nevidieť kožu. Bohatá hriva a golier. Na tvári priliehavá, krátka srst'. Srst' na špičkách uší krátka a hladká, smerom k nasadeniu ucha srsti pribúda. Na zadnej strane predných končatín má zástavy (strapce). Zadné končatiny nad päťami bohato osrstené, od piat nadol krátka srst'. Chvost bohato osrstený.

Uši: Malé, nasadené nie príliš blízko, ani príliš ďaleko od seba. V pokoji položené dozadu, avšak akonáhle niečo upúta pozornosť psa, sú zdvihnuté dopredu a nesené napoly vztyčené, t.j. horná tretina sa preklopí dopredu prirodzeným spôsobom až pod vodorovnú líniu zlomu uší.

Hlava a lebka: Pri pohľade spredu a z boku je hlava tvarovaná ako dobre zatupený, čisto rezaný klin s plynnými vonkajšími líniami. Lebka je plochá, po stranách sa postupne zužuje v hladkých línkách od uší po špičku čierneho ňucháča tak, aby nevystupovali líčne kosti a aby papuľa nevyzerala špicatá a tenká. Horné línie lebky paralelné a sú rovnako dlhé.

Oči: Nezný výraz. Stredne veľké, nikdy nie príliš malé, trochu šikmo umiestnené, mandľového tvaru a tmavej farby, s výnimkou blue-merle sfarbenia, pri ktorom sú oči jedno alebo oboje čiastočne alebo celkom modré.

Stop: Mierny, ale viditeľný.

Chrup: Zuby sú veľké, čeľuste silné s perfektným, pravidelným a úplným nožnicovým zhryzom.

Papuľa: Dobre zaoblené tupé yauhlenie, nikdy nie kvadratické. Spodná čeľusť je mocná, dobre modelovaná. Hĺbka lebky od obočia po hranu sánky nesmie byť nikdy príliš hlboká. ňucháč je vždy čierny.

Predok: Plecia šikmé, dobre zauhlené. Predné končatiny rovné a svalnaté, lakte nie sú vitočené ani vytočené, nie príliš silné kosti.

Chvost: Dlhý, posledné stavce dosahujú aspoň po päty. V pokoji je spustený, s mierne zahnutou špičkou. V afekte je nesený vyššie, ale nikdy nad líniou chrbta.

Zadok: Stehná svalnaté, predkolenia suché a šlachovité, kolena dobre zauhlené. Päty nízko umiestnené, silné.

